

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w IV kwartale 2017 roku

26.03.2018 r.

↑ 104,0

Wskaźnik dynamiki liczby przekroczeń granicy Polski w 2017 r. w odniesieniu do 2016 r.

W 2017 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 287,1 mln osób i było to o 4,0% więcej niż w roku 2016, z tego 171,6 mln dotyczyło cudzoziemców (o 3,8% więcej niż przed rokiem) i 115,6 mln Polaków (o 4,3% więcej niż przed rokiem).

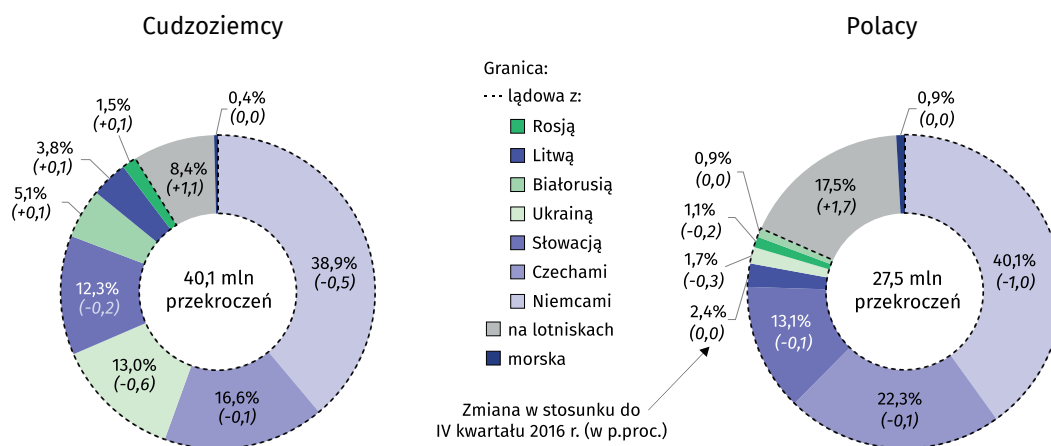
W 2017 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski była wyższa niż przed rokiem:
 – cudzoziemców o 3,8%,
 – Polaków o 4,3%

Ruch graniczny

W IV kwartale 2017 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 67,6 mln, z tego 40,1 mln (59,3%) dotyczyło cudzoziemców (nierezydentów), a Polaków (rezydentów) 27,5 mln (40,7%) i w odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. była ona wyższa odpowiednio o 3,0% i o 3,9%. W stosunku do kwartału poprzedniego, liczba przekroczeń zarówno cudzoziemców, jak i Polaków była niższa odpowiednio o 16,3% i 20,6%. W IV kwartale 2017 r. około 74,2% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej, 13,1% zewnętrznej granicy lądowej UE, 12,1% na lotniskach oraz 0,6% granicy morskiej.

W IV kwartale 2017 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski była wyższa niż przed rokiem:
 – cudzoziemców o 3,0%,
 – Polaków o 3,9%

Wykres 1. Struktura ruchu granicznego osób (z Polski i do Polski) w IV kwartale 2017 roku

Najwięcej osób przekraczało lądową granicę Polski na odcinku z Niemcami (45,1% ogółu przekroczeń lądowej granicy Polski w IV kwartale 2017 r.), następnie granicę z Czechami (21,7%), Słowacją (14,5%), Ukrainą (9,6%), Białorusią (3,9%), Litwą (3,7%) i Rosją (1,6%).

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (97,1%), na granicy z Rosją – obywatele Rosji (91,6%), a na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (90,7%).

Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców (nierezydentów) w 2017 r. ukształtowała się na poziomie ok. 41,5 mld zł, natomiast wydatki poniesione za granicą przez mieszkańców Polski (rezydentów) w tym okresie wyniosły 20,1 mld zł. Było to odpowiednio o 6,2% i 6,1% więcej niż w roku poprzednim.

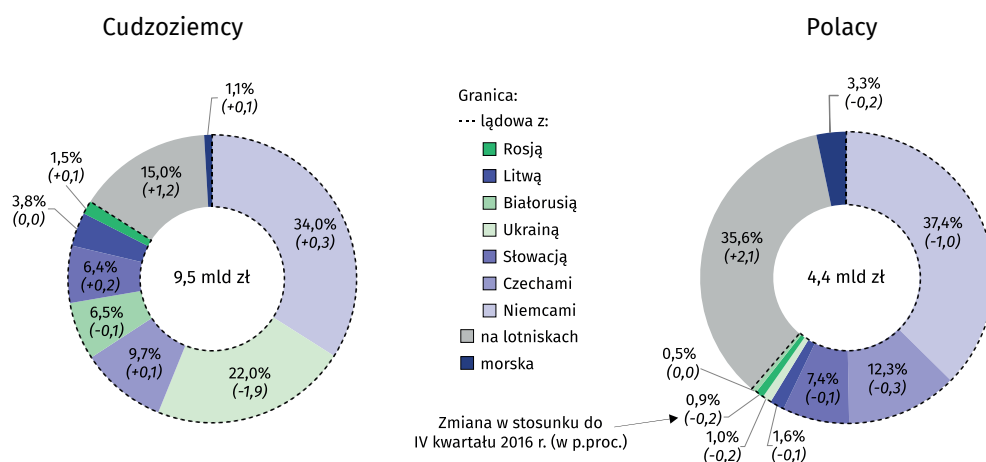
W 2017 r. szacunkowa wartość zakupionych towarów i usług była wyższa niż przed rokiem:
 – przez cudzoziemców w Polsce o 6,2%,
 – przez Polaków za granicą o 6,1%

W IV kwartale 2017 r. wydatki cudzoziemców w Polsce ukształtowały się na poziomie ok. 9,5 mld zł, natomiast Polaków – ok. 4,4 mld zł i w odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. były wyższe odpowiednio o 4,2% i o 7,6%. W stosunku do kwartału poprzedniego, wydatki zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były niższe odpowiednio o 18,6% i 36,2%. W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców, którzy w IV kwartale 2017 r. przekraczali lądową granicę, największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (40,5%), następnie z Ukrainą (26,3%), Czechami (11,5%), Słowacją (7,6%), Białorusią (7,7%), Litwą (4,5%) i Rosją (1,7%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, najwyższe wydatki ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (61,2% ogółu wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski w IV kwartale 2017 r.), następnie z Czechami (20,1%), Słowacją (12,1%), Litwą (2,7%), Rosją i Ukrainą (po 1,6%) oraz z Białorusią (0,9%).

W IV kwartale 2017 r. szacunkowa wartość zakupionych towarów i usług była wyższa niż przed rokiem:
 – przez cudzoziemców w Polsce o 4,2%,
 – przez Polaków za granicą o 7,6%

Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w IV kwartale 2017 roku

Zróżnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało na poszczególnych odcinkach granicy, zarówno wśród cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też optymalnością dokonywania zakupów za granicą.

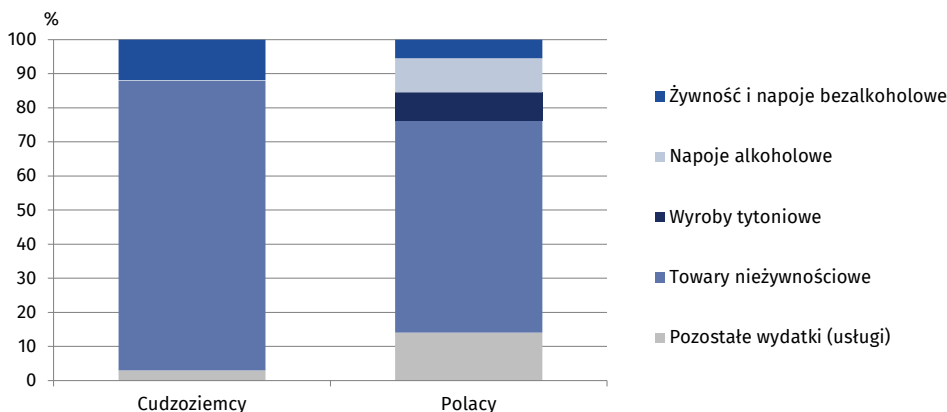
Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w IV kwartale 2017 roku

Granica	Ruch graniczny ^a				Wydatki				Średnie wydatki ^b			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	IV kw. 2016 =100	mln osób	IV kw. 2016 =100	mln zł =100	IV kw. 2016 =100	mln zł =100	IV kw. 2016 =100	zł =100	IV kw. 2016 =100	zł =100	IV kw. 2016 =100
OGÓŁEM	40,1	103,0	27,5	103,9	9 537,5	104,2	4 361,4	107,6	484	100,8	324	103,5
lądowa	36,6	101,8	22,5	101,7	7 994,8	102,6	2 664,7	104,2	443	100,3	241	102,2
zewnątrzna	7,8	101,2	1,0	92,2	2 860,9	98,1	106,0	91,9	719	95,8	212	99,6
z: Rosją ^c	0,6	112,9	0,3	87,1	139,1	113,0	41,4	88,1	466	99,4	267	101,4
Białorusią	2,0	105,3	0,2	107,6	619,4	103,2	23,1	107,0	637	97,7	198	98,3
Ukrainą	5,2	98,5	0,5	89,2	2 102,3	95,9	41,5	88,8	777	95,6	182	99,8
wewnętrzna UE	28,7	102,0	21,5	102,2	5 133,9	105,3	2 558,7	104,8	365	103,0	243	102,2
z: Litwą	1,5	105,0	0,7	102,5	361,6	103,0	71,3	101,9	503	99,0	200	100,3
Słowacją	4,9	101,7	3,6	103,0	608,9	106,6	322,9	105,9	248	104,4	186	102,3
Czechami	6,7	102,5	6,1	103,3	922,2	105,5	534,4	104,7	283	103,4	174	102,5
Niemcami	15,6	101,6	11,0	101,3	3 241,3	105,2	1 630,1	104,8	424	103,0	304	102,2
morska	0,2	112,4	0,3	106,7	107,9	112,7	144,0	103,0	1 544	99,2	1 048	95,5
na lotniskach	3,3	117,3	4,8	115,2	1 434,8	113,2	1 552,7	114,4	906	97,6	684	100,2

^a Z Polski i do Polski. ^b Na jedną osobę podczas jednej podróży. ^c Umowa o MRG z Federacją Rosyjską pozostaje zawieszona od 4 lipca 2016 r. przez stronę polską i rosyjską.

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski w IV kwartale 2017 r. na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczili ok. 85% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe ok. 12%, a na pozostałe wydatki (usługi) ok. 3%. Spośród artykułów nieżywnościowych największym zainteresowaniem cudzoziemców cieszyły się materiały do budowy, remontu i konserwacji mieszkania lub domu (ok. 24% wydatków na towary nieżywnościowe), sprzęt RTV i AGD (ok. 20%) oraz części i akcesoria do środków transportu (ok. 13%).

Wykres 3. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie Polski w IV kwartale 2017 roku

Mieszkańcy Polski, przekraczający w IV kwartale 2017 r. zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość (ok. 62%) wydatkowanych za granicą środków przeznaczili na zakup towarów nieżywnościowych, głównie paliwa. Znaczny udział w strukturze wydatków Polaków przekraczających granicę zewnętrzną miały pozostałe wydatki (usługi) – ok. 14%, natomiast żywność i napoje bezalkoholowe – ok. 5%.

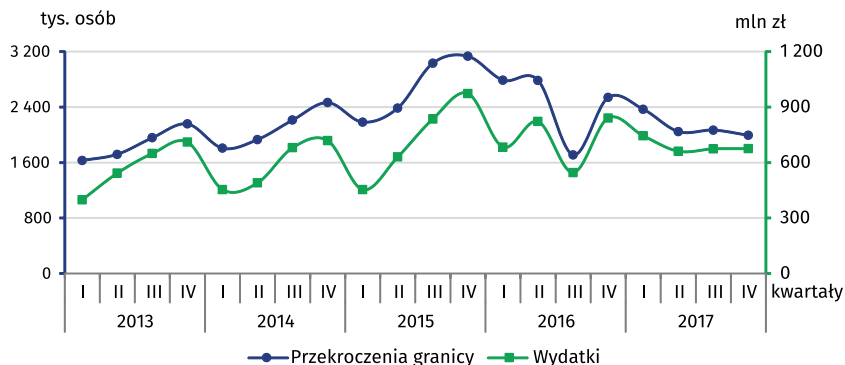
Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w IV kwartale 2017 r. największe wydatki w Polsce ponieśli na towary nieżywnościowe – ok. 57%, na pozostałe wydatki (usługi) – ok. 13% oraz na żywność i napoje bezalkoholowe – również ok. 13%. Z kolei wśród mieszkańców Polski przekraczających omawianą granicę znaczny udział w strukturze wydatków poniesionych za granicą miały pozostałe wydatki (usługi) – ok. 44% i towary nieżywnościowe – ok. 37%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczili ok. 14%.

Mały ruch graniczny

Na granicy polsko-ukraińskiej w ramach małego ruchu granicznego (MRG) w 2017 r. odprawiono 8,5 mln cudzoziemców, tj. o 13,7% mniej niż w 2016 r. W IV kwartale 2017 r. odnotowano 2,0 mln odpraw (z Polski i do Polski), co stanowiło 38,3% przekroczeń tego odcinka granicy przez cudzoziemców. W porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. liczba przekroczeń granicy w ramach MRG była o 21,5% mniejsza.

W 2017 r. w ramach małego ruchu granicznego odprawiono 8,5 mln cudzoziemców – 40,9% ogółu przekroczeń granicy z Ukrainą

Wykres 4. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

W IV kwartale 2017 r. mały ruch graniczny stanowił 38,3% ogółu przekroczeń granicy polsko-ukraińskiej

Szacunkowa wartość wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w 2017 r. wyniosła 2,7 mld zł, tj. o 5,4% mniej niż w roku 2016. Szacunkowa wartość wydatków w ramach MRG w IV kwartale 2017 r. wyniosła

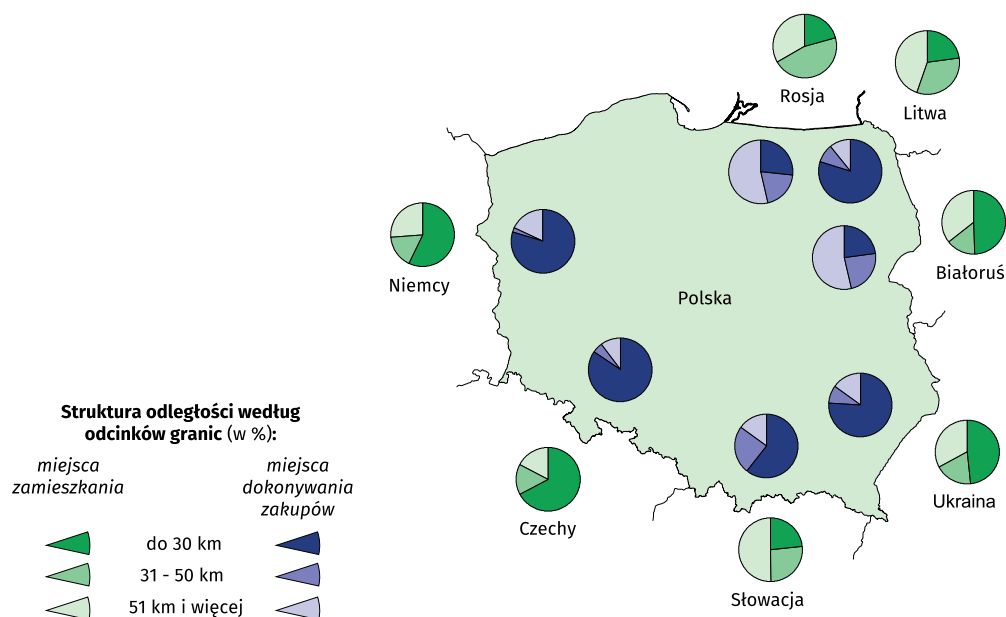
675,0 mln zł, co stanowiło 32,1% ogółu wydatków cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską. Wydatki te były o 19,7% niższe niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Średnie wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemca przekraczającego granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w IV kwartale 2017 r. wyniosły 676 zł (w poprzednim kwartale – 659 zł), podczas gdy przed rokiem – 661 zł.

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy

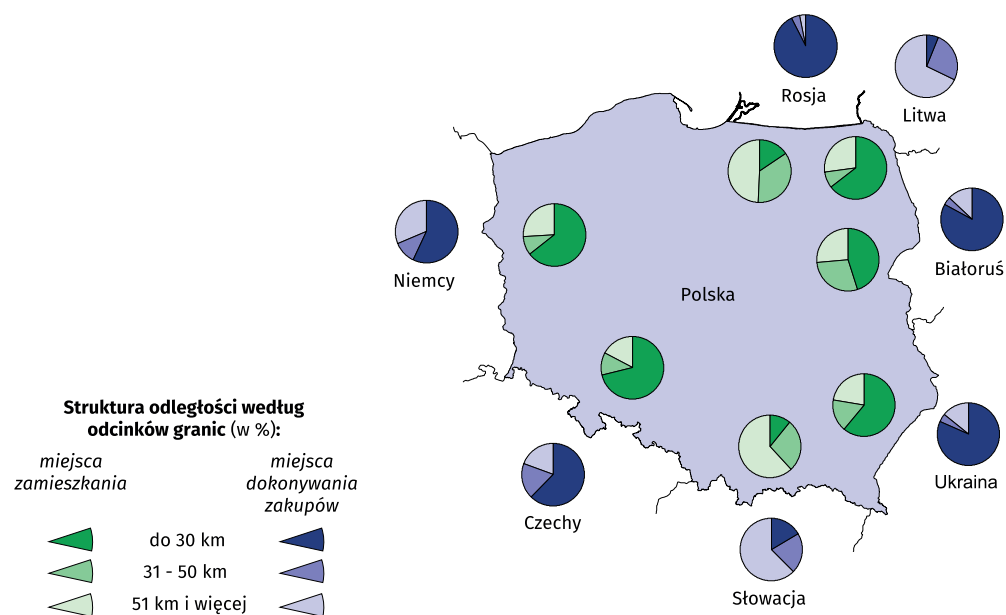
Badania przeprowadzone w IV kwartale 2017 r. pokazują, że przekraczający lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 69,6% cudzoziemców i 70,6% Polaków, przy czym 50,7% cudzoziemców i 57,0% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

Mapa 1. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów przez cudzoziemców w IV kwartale 2017 roku

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 66,5% cudzoziemców oraz 68,4% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkała w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE – odpowiednio 70,5% i 70,7%.

Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów przez Polaków w IV kwartale 2017 roku

W IV kwartale 2017 r., zarówno cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

W IV kwartale 2017 r. większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 72,5% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 84,8%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 89,6% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 65,2%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach” ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. wspólnie przez te instytucje są wynikiem integracji czterech badań (w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”).
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej odbywa się w otoczeniu wybranych przejść granicznych z ruchem osobowym (w tym portów lotniczych i morskich). Prowadzone jest w każdym kwartale, w wylosowanych dniach. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), metodą wywiadu bezpośredniego. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa o małym ruchu granicznym z Rosją od dnia 4 lipca 2016 r. pozostaje zawieszona.
6. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
7. Prezentowane dane mają charakter wstępny. Publikacja „Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w 2017 r.” z rocznymi wynikami badań ukaże się w październiku 2018 r.

Opracowanie merytoryczne:

Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Ośrodek Badań Obszarów Transgranicznych
i Statystyki Euroregionalnej
Wiesława Magryś
Tel: 17 853 52 10
e-mail: w.magrys@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Dawidziuk
Tel: 22 608 3475, 22 608 3009
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Wydział Współpracy z Mediami

tel.: 22 608 34 91, 22 608 38 04

faks: 22 608 38 86

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

www.stat.gov.pl

@GUS_STAT

@GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

[Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Ruch graniczny](#)

[Cudzoziemcy](#)

[Nierezydenci](#)

[Rezydenci](#)

[Mały ruch graniczny](#)

[Przejście graniczne](#)